Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 43 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 5, 1996 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 5-го БЕРЕЗНЯ 1996 р. Ч. 43. РІК CIII

КПУ РОЗПОЧАЛА БОРОТЬБУ ЗА ВЛАДУ

Київ (Р. Р.). — Тут оприлюднено заяву спільного пленуму Комуністичної і Соціалістичної Партій України, у якій висловлено рішучий протест проти „гонінь" на згадані партії. Якщо переслідування не припиняться, то ліві мають намір звернутися до Ради Европи та інших міжнародних організацій.

Комуністи поінформували, що в Київській області вони вже зібрали близько 50,000 підписів за референдум щодо основних положень конституції, а по Україні в цілому — 2.7 млн. підписів.

Голова Центральної виборчої комісії Іван Ємець відмовився зареєструвати ініціятивні групи, які збирають підписи. Міністер юстиції України Сергій Головатий назвав збір підписів незаконним і антидержавним.

Комуністи образилися і хотіли відповісти на ці звинувачення з телевізійного екрану, але керівники телевізійної компанії не змогли дати їм час для виступу тоді, коли їм хотілося. Петро Симоненко назвав це актом політичної цензури. Він зустрівся з журналістами і тут уже дісталося і Президентові, і генеральному прокуророві, і Міністерству Юстиції, і Службі Безпеки України. На запитання журналістів, про яке переслідування йдеться, П. Симоненко відповів, що інформацію про підготову „політичного диктату" проти них отримано „від п'ятої колони і Адміністрації Президента", яка співчуває лівим.

Комуністи стверджують, що збір підписів — це своєрідне соціологічне опитування, яке не має юридичної сили. КПУ хоче лише звірити „годинники" з виборцями, однак не приховує, що хоче прийти до влади і змінити економічну політику в Україні.

Верховна Рада обвинувачує Президента

Київ (Р. Р.). — По від'їзді російської парляментарної делегації з української столиці телебачення показало інтерв'ю з Президентом України Леонідом Кучмою по приїзді з Америки 24-го лютого. Тоді Президент сказав, що із задоволенням зустрівся б з російськими парляментаристами, але, на жаль, про їхній приїзд він вперше довідався з американських газет.

Того ж дня Президент Кучма підписав низку указів, провів кілька зустрічей, в тому числі з Аркадієм Демиденком, і поїхав у Трускавець на короткий відпочинок.

У відповідь, пресова служба Верховної Ради також оприлюднила заяву, де зазначено, що про прибуття 26-27-го лютого російської делегації в Україні знали завчасно.

Інформацію про це було скеровано на ім'я першого заступника міністра закордонних справ України 16-го лютого, я 19-го лютого за підписом міністра Геннадія Удовенка з Міністерства Закордонних Справ прийшла відповідь — проєкт заходів з підготови згаданої візити. 20-го лютого за підписом керівника секретаріяту Верховної Ради було скеровано листа в Адміністрацію Президента з проханням сприяти в організації зустрічі російської делегації з Президентом України Л. Кучмою.

„Тому дивно було почути з уст Президента України під час пресової конференції 24-го лютого, що він довідався про прибуття делегації Державної Думи з американських газет", — сказано у заяві Пресової служби українського парляменту. Автори констатують, що оточення Президента зумисно приховало від голови держави інформацію про візиту російської делегації.

Пресовий секретар Президента Дмитро Марков з цього приводу пояснив, що інформація про візиту російської делегації надійшла до президентської Адміністрації в той час, „коли Л. Кучма зустрічався у Вашінґтоні з президентом Биллом Клінтоном". Марков відкинув звинувачення в зумисному приховуванні інформації оточенням Президента і зазначив, що такі заяви мають на меті приховати недоліки в організації важливої державної візити.

Прем'єр-міністер України Євген Марчук також спростував чутки, поширені в засобах масової інформації про те, що він нібито зу-мисне уникає зустрічі з російською делегацією. Про це він сказав увечері 27-го лютого, як тільки повернувся з Донбасу із запланованої давно поїздки. І це ніяк не пов'язано з прибуттям російських парляментаристів. Того ж вечора Є. Марчук ще встиг зустрітися з російською делегацією перед її від'їздом з України.

Америка не піде з Окінави

Токіо. — Недавно призначений командуючим Тихоокеанської групи збройних сил ЗСА адмірал Джозеф Пруер повідомив, що кількість американських вояків, розміщених на Окінаві, „не буде значно зменшена у найближчому майбутньому".

Дж. Пруер замінив на цьому пості адмірала Ричарда МекКі, який змушений був зрезиґнувати після своїх нерозважливих слів на адресу трьох американських вояків, звинувачених у зґвалтуванні японської школярки. Адмірал Р. МекКі з вояцькою безцеремонністю зауважив, що „тим хлопцям треба було знайти собі повію". Ця порада викликала на Окінаві хвилю обурення.

Злочин трьох американців кинув тінь на 27,000 вояків ЗСА на Окінаві та інших японських провінціях і містах. Японці вимагають, щоб у найближчі 20 років американські війська повністю залишили країну. Тепер американське військове командування разом з японськими старшинами думає над тим, в який спосіб домогтися, щоб військова присутність ЗСА перестала бути дратівливим чинником японського громадського життя.

Адмірал Дж. Пруер ознайомив губернатора Окінави з наставленням Вашінґтону, яке полягає в тому, що для підтримання належного рівня безпеки Японії необхідна присутність 100,000 американських вояків.

ГАМАСІВЦІ ЗДІЙСНИЛИ ЩЕ ОДНУ ТЕРОРИСТИЧНУ АКЦІЮ

Єрусалим, Ізраїль. — Фанатичний ісляміст здійснив у неділю, 3-го березня, нову терористичну акцію, знищивши бомбою пасажирський автобус. У висліді 19 осіб убито і 10 поранено. Відповідальність за злочин, як і попереднього разу, взяла на себе екстремістична антижидівська організація Гамас, яка вперто намагається унеможливити мирний процес на Близькому Сході.

Президент Ізраїля Хаїм Вайцман і декілька членів уряду закликали прем'єр-міністра Шимона Переза припинити переговори з палестинським керівництвом і вжити надзвичайних заходів безпеки. Приїхавши на місце злочину, Ш. Перез визнав: „Ми перебуваємо у стані війни з Гамас і зробимо все, щоб знищити всіх її членів". Щодо дальшої долі ізраїльсько-палестинських переговорів Ш. Перез не сказав нічого, однак підкреслив, що офіційно остеріг Ясіра Арафата: мовляв, Ізраїль готовий продовжувати мирні переговори тільки в тому випадку, якщо палестинці доможуться припинення терору.

На місці вибуху Ш. Переза зустрів розгніваний натовп, який скандував: „Перез, забирайся додому!".

(Закінчення на стор. 3)

Діяльність КПУ викликає занепокоєння

Київ (Р. Р.). — У четвер, 29-го лютого, „Урядовий Кур'єр" надрукував інформацію Пресової служби Президента України.

Як сказано в публікації, діяльність політичних партій та організацій лівого спрямування викликає велике занепокоєння в суспільстві. На ім'я Президента України надходить все більше звернень від політичних і громадських організацій, від трудових колективів і окремих громадян з різних областей України з вимогою негайно заборонити антиукраїнську діяльність Компартії України.

Громадяни міста Макарова на Київщині обурюються авантурним збором підписів комуністами, які одурманюють людей обіцянками щасливого комуністичного майбутнього. Вони агітують населення підтримати референдум з конституційного положення про відновлення СССР.

Подібного змісту лист надійшов і від Конгресу Української Інтеліґенції з Феодосії, Спілки Офіцерів України, Братства Ветеранів Праці і Товариства Репресованих Харківщини. Вони пишуть, що комуністи дбають про вузькопартійні інтереси і намагаються втягнути Україну у відновлений СССР. В усіх зверненнях міститься заклик вжити рішучих заходів для припинення розгулу реваншистських сил в Україні, негайно затвердити Конституцію і заборонити діяльність КПУ як антидержавної організації, а документи, які свідчать про її злочини, передати до Міжнародного трибуналу.

Україна і Польща зформують спільний батальйон

Львів. — Україна і Польща погодилися зформувати спільний батальйон миротворчих сил, повідомили засоби масової інформації 28-го лютого.

Батальйон фінансуватимуть обидві країни. До його складу входитимуть українські частини зі Львова і польські з Перемишля.

Перше спільне військове навчання має відбутися в квітні біля Львова. Офіційною мовою батальйону буде англійська.

Рішення прийнято під час візити до Львова делеґації Краківської військової округи війська польського, яку очолював заступник командувача округи у справах тилу Здіслав Вальчевський.

О. Мороз обстоює членство Юґославії в ЕС

Београд (УНІАР). — Україна надає великого значення відносинам з Юґославією і потрібно зробити все, щоб Юґославія увійшла в Европейську спільноту повноправним членом, сказав 28-го лютого голова Верховної Ради України Олександер Мороз на београдському летовищі.

О. Мороз відвідав Юґославію з метою налагодження дружніх міжпарляментарних зв'язків з цією країною. Запросив його голова Соціялістичної партії Сербії і президент Юґославії Слободан Мілошевич.

Крім налагодження стабільних і прогнозованих відносин між двома країнами, на переговорах розглянуто широке коло проблем, пов'язаних з європейською безпекою.

„Відмежування розвинутих европейських держав від проблем, з якими стрічаються нові европейські держави неможливе, оскільки стабільність у нових державах є запорукою стабільности в Европі в цілому", — сказав О. Мороз на зустрічі з юґославськими науковцями в Інституті міжнародної політики та економіки.

Голова Верховної Ради України зустрічався також з президентом, урядовцями і парляментаристами Юґославії.

Повернувшись до Києва, О. Мороз висловив своє задоволення візитою. Переговори і зустрічі з юґославськими керівниками були корисними як для України, так і для Юґославії, сказав він.

Українські громадяни ще вірять у реформи

Київ (УНІАР). — Громадяни України ще вірять в те, що економічні реформи виведуть країну з кризи. Такий висновок зробили фахівці Центру „Демократичні Ініціятиви" за підсумками проведеного соціологічного опитування 1,200 мешканців усіх областей України і Криму.

На запитання „Чи вірите ви в те, що впровадження економічних реформ у змозі вивести Україну з кризи?", відповіді поділилися таким чином: так, через два-три роки — 10 відсотків; через 4-10 років — 24 відсотки; через понад 10 років — 21 відсоток. Важко відповісти на це питання було 16 відсоткам опитаних.

Найбільше песимістів (Україні вже нічого не допоможе) виявилося серед опитаних старшого віку — 27 відсотків. Серед молоді до 30 років таку думку поділяють 15 відсотків опитаних.

Віра в дієвість реформ залежить від реґіону, в якому мешкають опитувані. Покладання на економічні реформи найвищі в Києві — 52 відсотки і західньому реґіоні — 57 відсотків. Найменш оптимістичні сподівання переважають у південно-східньому реґіоні (36 відсотків), східньому (32 відсотки) і в Криму (34 відсотки).

Проте, незважаючи на вік, освіту і місце проживання, переважна більшість опитаних переконана, що сьогодні в Україні точаться лише розмови про реформи.

В Україні

ПИСЬМЕННИКИ ЗАСУДЖУЮТЬ ВАНДАЛІЗМ

КИЇВ. — Тут секретаріят Спілки Письменників України оприлюднив заяву в „Літературній Україні" з 29-го лютого, у якій засуджено акт вандалізму над пам'ятником Лесі Українці в Ялті напередодні 125-ої річниці з дня народження поетеси. Якісь невиглаци вчинили святотатство, чим продемонстрували, як сильно вороги української держави лютують з приводу здобуття Україною незалежности. Вони будь-якими способами намагаються розпалити ворожнечу між народами. Автори заяви пишуть, що до редакції надійшли сотні листів від ялтинців, які глибоко обурені вандалізмом і рішуче його засуджують.

ПЕРСПЕКТИВНІ ШАХТИ ОТРИМАЮТЬ КРЕДИТИ

ДОНЕЦЬКЕ. — Тут відбулася пресова конференція прем'єра-міністра Євгена Марчука, за підсумками його ознайомлення із ситуацією на шахтах. Є. Марчук сказав, що крім 170 трильйонів карбованців, передбачених проєктом бюджету на 1996 рік, Уряд розпочав низку організаційних заходів для надання допомоги перспективним підприємствам, зокрема „конкретним виробникам на конкретні виробничі пляни з уточненням механізму повернення кредитів". Прем'єр сказав, що „просто дотацій у вугільну галузь без таких конкретних плянів не буде".

РОЗПОЧАЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ ЕТНОГРАФІВ

ОДЕСА. — Перша крайова конференція етнографів розпочала працю в приміщенні Одеського Державного Університету. Тема конференції: „Етнографічні дослідження населення України". Завідуючий катедрою археології та етнографії історичного факультету Володимир Станков зазначив, що конференція має на меті дати додатковий імпульс розвиткові національних культур в Україні, привернути увагу провідних науковців до актуальних проблем, пов'язаних з національною символікою України, особливостями національного характеру та культур народів, що проживають на території України.

ЧОРНОВІЛ ВВАЖАЄ, ЩО ПРИЙНЯТТЯ КОНСТИТУЦІЇ РЕФЕРЕНДУМОМ СКОНСОЛІДУЄ СУСПІЛЬСТВО

КИЇВ. — На зустрічі керівників депутатських груп і фракцій обговорено механізм розгляду проєкту конституції України. Учасники зустрічі конкретного рішення не прийняли. Голова Руху Вячеслав Чорновіл висловив переконання, що „референдум не приведе до розколу суспільства, а навпаки, сприятиме його консолідації".

ШКОЛА ДЛЯ ПОЛІГЛОТІВ

КИЇВ. — Директор школи-гімназії, на Оболоні в Києві Людмила Коваленко задоволена: вихованці показали добрі знання з чужих мов. Вони вільно спілкуються англійською, французькою і німецькою мовами. Ніхто не підбирав сюди особливо талановитих дітей. До школи можуть прийти всі діти з Мінського району Києва. Тут вони від першої кляси вивчають англійську, від п'ятої — німецьку і французьку. Група учнів 18-го березня поїде до Великобританії задля мовної практики.

ВЗАЄМОВИГІДНА СПІВПРАЦЯ

МИКОЛАЇВ. — Місцеве орендне підприємство „Кристал" і німецька фірма „Мессер Грісгайм" підписали контракт на виготовлення миколаївським підприємством по одному зразку своїх машин термічного різання металів, типу „Кристал-1" і „Агат". Вони обладнані приладами числового програмного управління, приводами і юазовими системами.

ПРИКОРДОННІ ОБЛАСТІ ПРОВЕЛИ ЯРМАРОК

ХАРКІВ. — В рамках програми співпраці прикордонних областей України і Росії понад двадцять підприємств Харкова і области представили свої товари на ярмарку в Брянську, Росія. Під час ярмарку укладено договори на купівлю в українських підприємців килимових виробів на 3.5 мільйонів долярів, продукції заводу „Раліореле" та багатьох інших підприємств Харківщини.

„ІКАРУСІВ" ВИТІСНЮЄ „ВОЛЬВО"

ЛУГАНСЬКЕ. — Луганська Міська Рада вирішила закупити для міста шведські автобуси фірми „Вольво", які за всіма показниками перевершують угорський „Ікарус", що досі використовувався на всіх маршрутах України. Шведські автобуси купується не нові, а після десятирічного використання і зробленого ремонту. Уже замовлено 20 таких автобусів. Паралельно Луганське купує також автобуси Львівського автозаводу „ЛАЗ".

МІСТА БУДУТЬ ЧИСТИМИ

ОДЕСА. — Сюди прибула делегація німецької фірми „Альтфатер" для проведення всеукраїнської конференції з проблем прибирання, вивезення та утилізації сміття. Конференція відбудеться в половині березня і в ній мають взяти участь посадники міст і начальники публічних управлінь із понад 50 міст України.

МІЛІЦІЯ НЕСПРОМОЖНА ЗУПИНИТИ ТЕРОР

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛ. — Серія жахливих убивств пройняла жахом Братковичі, Малин, Енергодар, Олевськ. Невідомий злочинець уже вбив 35 осіб, в тому числі сім дітей. З настанням темноти люди бояться вийти на вулицю. Збираються для ночівлі по кілька родин в одній хаті. В усіх випадках убивця користувався рушницею 12 калібру, якими користуються 90 відсотків мисливців. Окрім одної відбитки взуття, ніяких слідів не знайдено. Убиті не пов'язані з мафією і не були багатими.

Кількість релігійних громад в Україні зростає

Київ (УНІАР). — Від 1-го січня 1992 року до 1-го січня 1996 року кількість офіційно зареєстрованих в Міністерстві Юстиції України релігійних громад зросла на 4,616 і тепер становить 17,635, свідчать нові дані управління з питань гуманітарної політики Адміністрації Президента. Громади належать до 70 конфесій і релігійних напрямків.

Дані свідчать також, що в Україні діють 68 громад харизматиків, 80 громад Церкви Нового Євангелія, 31 громада Новоапостольської Церкви.

Ріст деяких Церков України за останні чотири роки
(+ громад збільшилось; - громад зменшилось)

Церква	
Українська Православна	+1,091
Українська Православна (КП)	-158
Українська Автокефальна Православна	0
Українська Греко-Католицька	+435
Римо-Католицька	+242
Старообрядницька	+5
Євангельські Християни-Баптисти	+406
Християни Віри Євангельської	+146
Адвентисти Сьомого Дня	+204
Закарпатська Реформаторська	+6
Свідки Єгови	+165
Юдаїсти	+43
Мусулмани	+144

ЗЛОЧИНСТВО ШИРИТЬСЯ ПО СЕЛАХ

Київ. — Базари Києва та області контролюють злочинні групи, які беруть викуп у кожної людини, яка на власному горбі привезла на продаж клумок картоплі, моркви чи цибулі. Хто не дає, тому нищать його товар, б'ють господаря або підпалюють авто з товаром, якщо воно в нього є. Неспокійно стало і на селі, де щоночі чути стрілянину. У фермерів вимагають величезні суми валютою або забирають худобу. Хто опирається вбивають, підпалюють тваринницькі ферми тощо.

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ харчів і ліків вперше поставило вимогу, щоби продукти харчування були підсилені вітаміною, котра запобігає пошкодженням новонароджених немовлят. Речовина „фолік асид" охороняє від ушкоджень спинномозкового каналу. Починаючи від 1998 року „фолік асид" буде додано до таких продуктів харчування, як мука, кукурузянка, локшина і риж. Природно ця вітаміна знаходиться в овочах і городині, а жінки у перших шести тижнях вагітности, коли споживають потрібну кількість згаданих вітамін зменшують на 70 відсотків ризико народжувати дітей з ушкодженням спинномозгового каналу.

ВИКОРИСТОВУЮЧИ ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ авторитет, у четвер, 29-го березня, президент Билл Клінтон покликав на зустріч до Білого Дому керівників розвагової індустрії, кот-ра виявилася дуже успішною. Всі вони спільно від імени згаданої індустрії приобіцяли до січня наступного року добровільно виготовити клясифікаційну систему телевізійних програм, подібну до вже існуючої клясифікаційні програми кінофільмів, за схемою котрої батьки могли б вирішувати, котрі програми можуть оглядати їхні діти на екранах телевізорів. Здійснюючи цю зустріч, Президент випередив до деякої міри республіканців у цьому виборчому році в їхніх вже давніших намаганнях протидіяти доступові дітвори до існуючих брутально-жорстоких телевізійних програм.

У СВІТІ

МОСКОВСЬКИЙ ТИЖНЕВИК „Новая Ґазета" вмістила матеріял про катастрофічне становище у збройних силах Російської Федерації. Військові формації не мають фондів на закупівлю харчів. Багато вояків змушені шукати способів прохарчування на стороні, нерідко вдаючись навіть до вбивства і вживання у їжу бродячих псів. Газета стверджує, що армія вже вичерпала половину недоторканої стратегічної резерви харчів, а заборгованість постачальникам перевищує трильйон рублів. Такі самі проблеми і з уніформою. Значна частина вояків дійсної служби носить взуття, прислане родиною, бо армія не має черевиків та чобіт для всіх.

У БЕРЕЗНІ закінчується п'ятирічний період перебування лейді Катерини Тізард на пості особистого представника англійської королеви Єлисавети в Новій Зеляндії. У зв'язку з цим, не бажаючи зіпсувати церемонію прощання, четверо вождів племени маорі надіслали на адресу лейді Тізард листа з вибаченнями за образу. Рік тому одна з жінок племени плюнула у представника королівського двора. Однак у своєму листі вожді не вибачаються за другу образу, коли під час тієї самої зустрічі декілька маорійських чоловіків показали лейді Тізард голі зади. Плем'я маорі вважає, що англійці свого часу захопили їхню землю в 1840 році, і все активніше протестує проти тієї давньої аґресії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Засіб духового оновлення

Коли порівняти людське життя хоча б тільки з існуванням нашої плянети, то воно є лише миттю. Одначе людина, яку добрий Господь створив на свою подобу та дав їй душу і свобідну волю до власної розпорядимости, у поспіху сьогоднішнього модерного технологічного світу ніяк не має часу, щоб застановитись над тим, як і якою їй бути. Кожноденна гонитва за чимсь незбагненним-невідомим виточує з неї всі життєдайні соки, а в такому стані вона стає дуже часто непривабливою істотою, у світосприйманні якої відсутнє усвідомленнялення свого короткотривалого існування. З цієї неупорядкованости на поверхню людського життя випливають всякого роду хаоси — воєн, злочинностей, хворіб і всяких інших аналогічностей, з якими доводиться вести тяжку і не завжди успішну боротьбу.

У цьому щоденному хаосі свого існування людина сама собі стає ворогом, нищить своїми вчинками своє здоров'я, природню життєдайну погідність, і бажання мирного співжиття з іншими, власне кажучи — нищить Божу подобу у світі. Наш філософ Григорій Сковорода у своїх творах стверджував, що людина тільки тоді є щасливою, коли її життя проходить в спокої душі і в згоді з Богом. А щоб заглянути у свою власну душу та перевірити, чи живемо у згоді з Богом, для цього потрібно зупинити цю щоденну гонитву за матеріяльними надбаннями та застановитись над власним „я".

Можливість для цього маємо якраз тепер, впродовж Великоднього посту, який дуже часто інтерпретується саме такою духовою дорогою, на котрій людина може знайти можливості зупинитись, застановитись та знайти способи свого духового оновлення. Піст — це не тільки уміння відмовитись від чогось, це в першу чергу можливість нагода способом відмови виробляти в собі силу волі та пристосувати її також до роздумів над духовими вартостями, які саме допомогають дійти до призначеної мети — духового оновлення. Про те, що фізичне пощення дає більшу змогу застанови над духовими вартостями чи їх браком, бачимо не тільки в християнському світі. Інші релігії та віроісповідання уважають також, що відмовляючись від будь-чого, людина ставить себе, свій характер та свої не завжди корисні нахили на випробування. А закпюченням цього — можливість зваження перемоги чи радше боротьби за людську душу між добром і злом. Ба, що більше—така застанова дасть людині змогу піднести себе понад щоденні життєві будні, в завірюсі котрих втрачається дуже часто перспективу добра, допомоги ближньому, любови та інших чеснот, що ними так щедро кожну людину наділяє Господь. Якраз для посилення цих чеснот можна ужити піст — час застанови та перевірення спокою своєї душі, згідно з Божими правилами для осягнення отого вічно шуканого цвіту папороті — щастя людини.

Брак такої можливости в багатьох, витворений насильним чи добровільним відкиненням віри в існування вищої сили, яку порізному величають Богом, Єговою чи Аллахом є мабуть чи не найбільшою причиною того всього, що можна назвати лихом, від якого страждає людство. Лихо, котре в основному починається від браку пошанівку Божих і людських законів.

Тому, коли Господній син, щоб прийти з допомогою людському родові, шукав духового оновлення у пості, то чи ж не варто б людині також впродовж цього часу вдатися до духового оновлення для збереження самого себе, а з тим і свого оточення.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто ро-зуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

А. Камінський

ЗА ЯСНІСТЬ І ВИРАЗНІСТЬ

Не треба доводити, що ефективність і успішність зовнішньої політики як функціонального здійснення національних інтересів вимагає не лише виразного і цілеспрямованого визначення її змісту і параметрів, а й її перспективного геостратегічного скерування, тобто її координат і напрямних на міжнародній шахівниці. Без цього існує завжди небезпека, що навіть в умовах міжнародної коньюнктури зовнішня політика стає неадекватною, неспівмірною до потреб і можливостей, чи просто недієздатною, яловою та взагалі, як кажуть, може втратити всі свої атути і шанси. Ба, чого доброго, стати навіть самогубною.

Силова стабільність

Україна має сьогодні міжнародну коньюнктуру, яка в міру того, як посилюється російська імперська зовнішня політика і наснажуючий її внутрішній великодержавний ґенератор різних політичних мастей, буде щораз більше сприяти українській зовнішній політиці. В цій ситуації Захід і передовсім ЗСА хочуть бачити в Україні фактор силової стабільности і миру в цьому реґіоні, а тим самим теж і заборола проти російського традиційного аґресивного імперіялізму. І нічого дивного, що, як заявив державний секретар ЗСА Воррен Кристофер Президентові Кучмі під час його останніх відвідин у Вашінґтоні, він, Кристофер, підтримує „якомога швидше включення України до евроатлантійських структур та установ і є за поглибленням і поширенням стосунків України і НАТО, в тому числі і поза рамками програми 'Партнерства для миру'". Небезпека російської імеріялістичної політики для України й інших новопосталих держав, колишніх сателітів, і для Заходу — якраз і визначає геостратегічну орієнтацію зовнішньої політики Києва, яка попри всі декларації про безбльоковість, без'ядерність і т. п., мусить бути скерованою на Захід. Власне, хоч би для того, щоб зберегти цю безбльоковість і взагалі державність і не потонути знову в російському кітлі, перемальованому з совєтського на СНДівський колір.

В тому відношенні доцільною була, наприклад, заява Президента Леоніда Кучми 21-го лютого ц. р., після одержання нагороди „Фрідом Гавзу" у Вашінґтоні, в якій недвозначно він ствердив, що „останнім часом в російській політиці все відчутніше проступають тенденції до реінтеґрації післясовєтського простору". Вказавши, що Україна, мовляв, не проти „взаємовигідної, рівноправної економічної інтеґрації, він водночас зазначив, що „як кажуть у славному українському місті Одесі, є інтеґрація і інтеґрація" і тому йому „інколи доводиться запитувати своїх російських друзів — чим пояснити бажання країн Центральної Европи інтеґруватися в ЕС і НАТО, а не в Ташкентський договір та економічний союз СНД". Іншими словами, є російська інтеґрація, яка має відновити імперію, і є західня інтеґрація, по відношенні до якої в України є „прагнення бути відкритою тим справді перспективним, орієнтованим у майбутнє інтеґраційним процесам, які сьогодні відбуваються на европейському континенті і в найбільш широкому трансатлантичному просторі". А у всякому разі, на думку Президента Кучми, „інтеґраційні процеси та участь в них не повинні привести до послаблення нашого суверенітету".

Щодо НАТО, то на зустрічі з міністром оборони ЗСА Віллямом Перрі у Пентаґоні, того ж 21-го лютого, Леонід Кучма, як звичайно, (дехто скаже з огляду на ґаз і нафту північного сусіда), наголосивши на необхідності уникнути нового розподілу Европи, зазначив, що питання поширення НАТО має вирішуватись членами НАТО і країною, яка до нього приєднується. Жодна держава не може мати право вета щодо поширення НАТО, крім її членів, і ясно, що це був виразний „камінчик", кинутий в городчик Росії, яка на таке вето претендує.

Дисонанс В. Шмарова

На тому фоні деяким „дисонансом" звучать заяви міністра оборони України Валерія Шмарова у тому ж самому часі в Лондоні. Виступаючи в Міжнародному інституті стратегічних досліджень 21-го лютого, як голова української військової делеґації, Шмаров аж надто сильно наголошував на тому, що Україна, мовляв, тільки за „м'які" форми співробітництва з НАТО, якими він вважає „Партнерство для миру" та миротворчу діяльність, і зазначив, що Україна готова взяти участь у миротворчих операціях теж на території СНД, але, щоправда, лише під прапором ООН.

Все це мало б, можливо, дещо інше і краще, ніж „м'яке" звучання, якщо б не те, що військова політика Шмарова має таку, а не іншу „репутацію", точніше кажучи, її вважають проросійською не тільки в багатьох українських, а й закордонних колах. Зрештою, не сумніваймось, що британським господарям Шмарова, хоч вони мабуть і не були в Одесі, добре відомо, що у нього є „м'якість" і „м'якість: перша щодо НАТО і друга по відношенні до свого російського колеґи, Ґрачова...

Але, якщо заяви Шмарова звучали „м'яким" дисонансом, то вже цілою какофонією був опис Дмитра Видріна і Дмитра Табачника „Україна на порозі XXI століття; політичний аспект" (англійською і українською мовами), надрукований у В-ві „Либідь" у Києві наприкінці 1995 року. Правда, Видрін залишив Адміністрацію Президента в грудні минулого року (не через співавторство книжки) і дехто твердить, що Президент Кучма старався стягнути цей опус з друку. Оба автори заступають погляд, що майбутнє України лежить не в Европі, а на евразійському континенті, де Україна має бути стратегічним партнером Росії. Отже, орієнтація не на Захід, а на Росію, на Схід. Ба більше, вони закидають Заходові, що він штучно намагається загострювати протистояння між Києвом і Москвою, при чому штучно просуває Україну на міжнародному рівні, щоб в цей спосіб відтягнути її від Росії і включити у антиросійський буферний „евразійський" пояс. Не зупиняючись на багатьох інших антинаціональних „вискоках" цього опусу, нам йдеться тут про звернення уваги на зовнішньо-політичну „концепцію" обох авторів, а передусім голови Адміністрації Президента Дмитра Табачника. Власне — голови Адміністрації Президента. Президента, якому, як відомо, і так багато закидають якраз проросійську, антинаціональну політику взагалі.

Закиди Л. Кучмі

Нагадаймо, що лише нещодавно, перед поїздкою Президента до ЗСА, на пресконференції в Києві 8-го лютого, в якій взяли участь заступник керівника депутатської групи „Реформи" Юрій Оробець, директор Інституту післякомуністичного суспільства Микола Томенко і президент Фонду „Українські Перспективи", знову закинули Президентові Кучмі, що він і його прибічники будують проросійську Україну і що навіть конституція України змодельована на зразок російської...

З огляду на те все виникає настирливе питання — якою ж, властиво, є теперішня українська зовнішня політика і які її напрямні? І хто остаточно її формулює та визначає? Адже дотепер Дмитро Табачник, як мовлять, не заявився в цій справі. Ба більше, він залишається далі на своєму пості і ані не збирається сам резиґнувати, ані його „не резиґнують". Доречно нагадати, що у свій час в різних дипломатичних колах жартівливо говорили про його відносини з Президентом Кучмою так, що, мовляв, „Кучма є Президентом при Адміністрації Табачника"... На щастя, від довшого часу про це так не говорять: Президент, як кажуть, авторитетно став собою, а становище Табачника навіть ущімлилось на користь декого з його колеґ. Але тим не менше — замішання, неясність, сумнівність і амбівалентність щодо зовнішньої політики Києва залишаються і для нас, і для закордонного світу. Потрібно чим скоріше внести ясність в існуючу плутанину, щоб, чого доброго, не прогавити, не змарнувати і не втратити актуальної міжнародної коньюнктури.

Петро Грицак

ЗАБУТИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОКОСТ

I

Якраз недавно минуло повних 80 років від таких пропам'ятних подій, як погром українського населення в Галичині в 1914–15 роках, при помочі польської адміністрації Галичини та мадярського війська (понад 70,000 жертв) і депортацій свідомих українців при московському відступі з Галичини у 1915 році (понад 12,000 вивезено як „закладників"). Тоді також дійшло до майже поголовного вивозу українського населення із Холмщини, Підляшшя та частини Волині під час евакуації російських військ із тих територій (разом яких кількасот тисяч людей). Для української Галичини, яка тоді нараховувала всього 3.5 млн. людей, це були дуже великі удари. Тому дуже можливим є, що без тих масових насильств та депортацій галицькі українці виграли б Визвольні змагання вже у 1918–19 роках. Варто про це подумати сьогодні 78 років після проголошення незалежности.

Як тільки почалася Перша світова війна у серпні 1914 року, московські полчища вдарили переважаючими силами на Галичину, яку вони хотіли за всяку ціну здобути блискавичним наступом. Це було з престижевих оглядів та також щоб „на завжди" зліквідувати небезпечне для Росії гніздо „мазепинців". Австрійська армія не була у стані витримати цього удару та почала відступати. Вже 3-го вересня москалі зайняли Львів та зближалися до великої австрійської твердині, Перемишля. В Галичині почалася паніка. Серед опанованої поляками адміністрації почалася кампанія проти ніби відповідальних за всі військові неуспіхи шпигунів та саботажистів — „москвофілів". Це була одначе тільки мала частина населення Галичини, яка себе називала етнічними росіянами. Їх популярно звали поляки „старорусинами", а другі галичани прямо „кацапами". Рух цей був підтримуваний ориґінально не тільки самими поляками (для протиставлення їх українцям згідно із ідеєю „пусць русіна на русіна"), як також царськими субсидіями. Поляки, маючи у своїх руках місцеву владу, на чолі із намісником Коритовським, потрапили зручно використати замішання й безголов'я в запіллі відступаючої австрійської армії, щоб почати систематичну кампанію арештів, наглих судів та депортацій проти згаданих вище „москвофілів", прилучивши до того хитро-мудро багато свідомих українців. При тому мали вони сильне попертя від частини військової влади, а спеціяльно від мадярів, які мали в той час свої окремі більші військові одиниці в Галичині.

Мадяри (звані поляками афекціоновано „братанки") тоді гордо любили хвалитися, що вони були ніби нащадками леґендарних гунів та хотіли в якийсь спосіб помститися на москалях за їх поміч при здавленні мадярської революції в 1848 році. Вони мішали назву місцевого населення „русин", як тоді ще нераз себе називали галицькі українці, із національним означенням москалів („орос" по мадярськи значить „руский"), й були взагалі склонні до всяких ексцесів садистичного характеру, як вішання масово людей на деревах та телеграфічних стовпах. В Перемишлі, переходячий відділ мадярської кавалерії зарубав 43-ох українців на вулиці „на Бузьку" 15-го вересня 1914 року. Їх вели скованих тою вулицею до тюрми. Мадярів мало під'юдити до того місцеве міське шумовиння. На тому місці стояв на тротуарі хрест ще у 30-их роках. Ще малим хлопцем, нераз переходячи попри той хрест, автор слухав оповідання місцевих людей як то все сталося. Це не був одначе якийсь ізольований випадок, як це було пізніше широко дискутоване в самому австрійському парляменті послом від перемиської округи В. Загайкевичем як неймовірні звірства мадярів у Галичині. І. Нагаєвський подає у своїй „Історії української держави двадцятого століття", що разом на смерть тоді закатовано 36,000 українців, а других 36,000 депортовано до концентраційних таборів. Одним із тих таборів був Талєргоф, де наші люди просиділи кілька років заки їх випустили. Тільки мала частина тих усіх людей була дійсно москвофілами. Та й серед москвофілів тільки одиниці могли бути шпигунами.

Друга хвиля арештів, екзекуцій та депортацій мала місце при повороті австрійської влади до Галичини літом 1915 року, як також при відступі москалів з Галичини. Тоді забрано понад 12,000 свідомих українців як закладників. Їх звільнено від арешту щойно у 1917 році, вже за революції. Був це намір фізично винищити українську інтеліґенцію адміністративно „одним махом", і це служило напевно пізніше в СССР прикладом як вирішувати всякі скомпліковані проблеми „національностей" при помочі масових депортацій та „виміни населення".

(Закінчення буде)

Василь Ленцик

В першу річницю смерти патріярха українських журналістів І. Кедрина

Відзначуючи оцими скромними рядками першу річницю відходу до вічности патріярха українських журналістів Івана Кедрина, треба перш усього ствердити дуже болючий брак його бистрого пера на сторінках нашого єдиного щоденника „Свобода". Та не тільки бракує його нам на сторінках „Свободи", його нам бракує на зборах Управи НТШ, де він постійно бував та все забирав голос у всіх важливих рішеннях цієї найстаршої нашої наукової установи. Його бракує на зборах українських комбатантів, на зборах Українського Народного Дому та на всіх національних зібраннях, а головно на Службі Божій у св. Юрі. На громадській ниві він був все і всюди активний, як передовий член спільноти.

Оця виїмкова людина прийшла на світ 22-го квітня 1896 року в родині нотаря Івана Рудницького в нашому містечку Ходорові. Отже цього року 22-го квітня йому сповнилося б сто років. Українська громада, його приятелі та члени редакції „Свободи" були б раді його привітати зі століттям та Бог покермував інакше. Він був вже давно приготований на цей відхід до життя вічного. Тому все мав на цей відхід упорядковане. Він зарядив що має статись з його вибагливою бібліотекою, яку він призначив для Наукового Товариства ім. Шевченка. З його цінної збірки мистецьких творів придбав дещо Владика Василь Лостен для Стемфордського Музею, а дещо дісталося до НТШ.

Про ці справи і свою журбу про свою дружину писав до мене наш патріярх-журналіст 11 років тому — 26-го лютого 1985 року. Бог дав йому від того року прожити творчо до 4-го березня 1995 року. Коли приятелі питались редактора, як йому було 98 років, як він почувається, то у своїй скромності відповідав: „я закінчив 98 років, а тепер працюю над 99-им роком". Бистрість і свіжість ума та знаменита пам'ять не опускали його до останніх днів його життя.

Він міг розказати не одне цікаве зі свого довгого і многогранного життя, почавши від шкільних років в Академічній Гімназії у Львові, де здав з відзначенням матуру в 1914 році. Тоді почалась Перша світова війна зі всіми добрими і злими наслідками для молодого абітурієнта. В 1915 році покликано його до війська, очевидно австрійського, і він служив в 35 Золочівськім полку. У вересні 1916 року в „Бережанському лісі" був ранений і попав в російський полон. В Росії перебував в таборі над монгольським кордоном, опісля в Забайкальській області. Після революції в 1917 році втік і дістався до Києва, де перебув три роки. В Києві працював на різних постах, здебільша в Міністерстві Освіти, а в роках 1918–19 в журналістиці. Перед наступом на Київ Муравйова переїхав до Вінниці і там зголосився до Дійової Армії УНР. За свою службу в Армії УНР одержав „Хрест Симона Петлюри". Після програної та Варшавського договору І. Рудницький переїхав до Відня, де був заанґажований до праці в редакції „Воля". Щоб відрізнитись від інших з тим прізвищем, прийняв псевдо „Кедрин".

Перебування у Відні використав на студії на Віденському університеті, де слухав історію, філософію і німецьку літературу. Абсолюторію одержав в 1923 році. В 1922 році повернувся до Львова і за рекомендацією полк. Євгена Коновальця був прийнятий до редакції „Діла". Тут з короткими перервами працював до 1939 року. В роках від 1926–36 був кореспондентом „Діла" у Варшаві.

Роки між двома війнами — це найбільше різноманітний відтинок життя того журналіста з покликання, а рівночасно політичного діяча. Ред. І. Кедрин був зв'язковим полк. Коновальця, а також членом УНДО. З того періоду життя ред. І. Кедрин поробив цілий ряд знайомств не тільки з визначними людьми — діячами українцями із західньої України, але також зі східньої, головно з так званої петлюрівської еміґрації.

У його книжці, що вийшла в 1976 році накладом Видавництва „Червона Калина" під заголовком „Життя, події, люди", можна знайти свого рода енциклопедичні відомості з тих часів. До кожної особи чи події ред. І. Кедрин подає відповідні дані, коментарі. Для студій того періоду нашого збірного життя, — це без сумніву необхідна книга.

Новий етап життя І. Кедрина починається з вибухом Другої світової війни. У вересні 1939 року він з деякими діячами західньої України втік за Захід і опинився в нашому тодішньому осередку в Кракові. Коли треба було тікати вдруге, ред. І. Кедрин виїхав до Австрії, де в роках 1946–48 учителював в українській гімназії в Інсбруку. Якийсь час очолював Український Центральний Допомоговий Комітет для українців, втікачів в Австрії.

Як всіх новоприбулих до Америки, так і ред. Кедрина, який прибув 1949 року, не поминула доля гіркого зарібника. Після фізичної праці протягом чотирьох років був запрошений до праці до редакції „Свободи", де залишився аж до емеритури в 1973 році. Однак його співробітництво зі „Свободою" тривало практично до останніх днів його життя. Кожного дня він перед 11-ою годиною ранку приходив до редакції „Свободи" з новою статтею. А читачі з нетерпеливістю очікували нового числа „Свободи" щоб її перечитати.

Як було згадано на початку цієї згадки про ред. Кедрина, він не тільки був активний у своїй улюбленій професії — журналістиці, але на кожному відтинку культурного та політичного життя нашої спільноти. За те громада його цінила, шанувала та відповідно відзначувала. Спілка Українських Журналістів відзначила його почесним членством, Український Вільний Університет відзначив його докторатом „гоноріс кавза". Попри безліч статтей, число яких можна нараховувати в тисячі, ред. Кедрин опублікував у Видавництві „Червона Калина" в 1928 році збірник „Берестейський Мир" (306 стор.), у Кракові під псевдонімом „Гомо політікус" видав „Причини упадку Польщі" (298 стор.). В Америці видав „Паралелі в історії України" (138 стор.) згадувану вже книгу споминів (понад 700 стор.) та останню „У межах зацікавлення", що вийшла у Видавництві НТШ в році 1986 (стор. 520). В цій книзі, що складається із цінних розвідок — статтей на різні теми, ред. І. Кедрин помістив також „Слово на прощання", в якому так пише: „Може цей заголовок звучить трохи патетично, але патетика тут логічна і природна. Бо хто скінчив 89 років, тому кожний день і кожна година даровані, і коли хтось мав впродовж кругло 50 років безпосердній стик із читацькою публікою, то „а-б-в" доброго виховання наказує сказати їм 'слово на прощання'".

Згадуючи оцю останню книжку та історію її видання, І. Кедрин згадує провід НТШ, а саме тодішнього голову д-ра Ярослава Падоха,

(Закінчення на стор. 4)

УВАГА! *УВАГА!*

Мешканці Кергонксону, Гадсону, Олбані, Ґлен Спей та околиць

В суботу 16-го березня о год. 3-ій по пол.

Молодіжний Театр ім. Леся Курбаса зі Львова

виступить у великій залі „Союзівки“ з виставою

„НА ПОЛІ КРОВИ“

Лесі Українки

і

читанням поезій Б. І. Антонича

Запрошується українську громаду до численної участі!

ПИСАНКИ ЕКСПО

Студійного Осередку Української Культури
Менор Джунюр Коледжу

17-го березня 1996 р.
12-5 по пол.

Українські Писанки
Майстри Мистецтва
Подарунки на продаж
Великодне Печиво
Висвітлення Фільму
Гаївки
Дорослі 2. дол., Діти 50ц.
По інформації слід кликати (215) 885-2360

НІМЕЦЬКИЙ ЖУРНАЛ „Бунте“ вмістив матеріял про нове захворювання, яке, за скромними підрахунками, уразило вже в Европі щонайменше 10 мільйонів осіб. Воно не оминає ні відомих політиків, ні спортовців, ні артистів, його жертвами стають громадяни, незалежно від їхнього соціяльного статусу, системи харчування тощо. Це захворювання не робить також різниці між чоловіками і жінками. Його найхарактерніші ознаки: біль голови, пришвидшений пульс, підвищене тиснення крови, панічний страх, екземи та різні форми шкірної алерґії, погіршення слуху, запалення слизової оболонки шлунка, нудота і блювота, ожиріння. Захворювання ще не має наукової назви, однак психіятри і терапевти знають причину: хворі — це ті люди, яких „позбавлено кохання“ або на них просто перестали звертати увагу.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ федеральний суддя відкинув головне звинувачення Федеральної виборчої комісії проти Нюта Ґінґріча, спікера Палати Репрезентантів, де йому закидали, що комітет політичної дії, котрий він очолював, робив незаконні внески до його та інших республіканців передвиборчої кампанії. Це саме звинувачення було подано і до Комісії етики при Палаті Репрезентантів демократичним конґресменом з Мишиґену Дейвидом Боньором, яке ще й досі не було розгляненим. Н. Ґінґріч і його співробітники вважають рішення федерального судді справедливим виправданням для спікера Палати Репрезентантів.

Гамасівці...

(Закінчення зі стор. 1)

„Смерть арабам!“. Прем'єр-міністер, який призначив вибори до паряменту на 29-го травня, перебуває під сильним політичним і моральним тиском. Щоб зберегти свій авторитет, йому треба негайно зробити якийсь рішучий крок, щоб повернути спільноті відчуття безпеки.

А тим часом Гамас розповсюдила листівку, в якій повідомляє, що припиняє на три місяці ворожі дії проти Ізраїля, щоб дати можливість Я. Арафатові і Ш. Перезові досягнути політичної угоди. Однак тероризм буде продовжено, якщо ізраїльтяни схочуть пімститися за останній вибух бомби.

Іван Огієнко

ПОЧАТКИ ХРИСТИЯНСТВА В УКРАЇНІ

Київ, 1993. — 128 с.

Ціна $5.35
+ $1.00 за пересилку

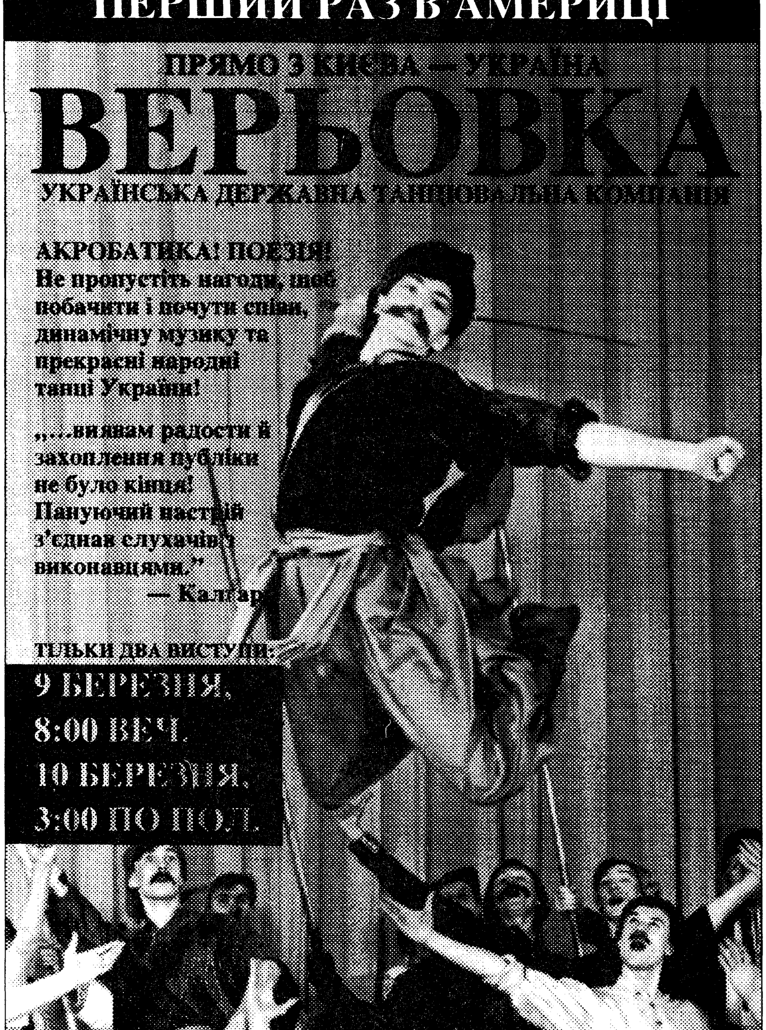
Унікальне малоформатне кишенькове видання, призначене передусім для бібліофілів, колекціонерів, усіх шанувальників вишуканого друкованого слова та високохудожнього поліграфічного оформлення.

Чек або грошовий переказ просимо присилати на адресу:

SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, NJ 07302

Мешканців Ню Джерзі просимо додати 6% податку.

ПЕРШИЙ РАЗ В АМЕРИЦІ

ДЗВОНІТЬ НЕГАЙНО! 312-902-1500

КВИТКИ: $36.50, $29.00, $21.50, $14.00 **CHICAGO THEATRE** 175 N. STATE ST.

Квитки до набуття при касі, в усіх TICKETMASTER центрах, включно з CARSON PIRIE SCOTT, TOWER RECORDS і BLOCKBUSTER MUSIC.

ЗВЕРНЕННЯ

до членів УНСоюзу в справі допомоги українським спортовцям в їх участі у світових Олімпійських Іграх 1996 року

Вельмишановні!

Всім нам добре відомо, що це перший раз спортові дружини України братимуть участь як представники незалежної держави у світових літніх спортових Олімпійських Іграх. Коли ми в минулому дивилися на Олімпійські Ігри, не один з нас питав себе, чи дочекаємо того часу, коли спортовці України під своїм власним синьо-жовтим прапором змагатимуться на світовій арені.

Боже Провидіння так попровадило, що розпалася совєтсько-російська імперія і спортовці України, тепер вільної держави, змагатимуться у світових Олімпійських Іграх в Атланті, Джорджія, вліті 1996 року. Для нас усіх ця участь принесе велику радість і гордість, але разом з тим вона накладає на нас і великий обов'язок.

Україна в теперішних часах є у великій економічній кризі і фінансово не спроможна покрити всіх видатків, зв'язаних з підготовою і участю змагунів в літній Олімпіяді. Тому, шановні члени, наша фінансова поміч в цій участі є дуже потрібна і конечна.

Українські спортовці у майже всіх родах спорту мають велику можливість завоювати перші місця. Але щоб вони могли стати до змагу, потрібно багато фондів, спершу на підготову, а також для участи у змаганнях. Час збірки фондів є саме тепер, бо від фінансових спроможностей Національного Олімпійського Коміте-ту України залежатиме і участь змагунів України!

Шановні члени! Екзекутива УНСоюзу порішила провести збірку пожертв на цю важливу ціль поміж своїм членством, яке в минулому завжди щедро відгукувалося на всі заклики подати руку і поміч там, де вона була конечно потрібна. Своєю фінансовою підтримкою Ви включитеся до успіхів змагунів України. Що може принести Україні кращий розголос і довготри-валу славу, як спортові досягнення її молоді на світо-вих Олімпійських Іграх, а їх успіх буде частинно і на-шим успіхом. Просимо щедро відгукнутися, посилаючи свої пожертви на адресу:

Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, P.O. Box 17a
Jersey City, N.J. 07303

Чеки виставляти на: Ukrainian National Association (O.G.)

Всі пожертви будуть подані у пресі УНСоюзу.

Екзекутивний Комітет УНСоюзу

До шановних читачів „Свободи“ та членів УНСоюзу!

До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіли у місяці лютому ц.р. чергові пожертви на допомогу спортов-цям України в їх участі у світових Олімпійських Іграх у липні ц.р.

Завдяки збірки, яку перевів Богдан Фостяк, голова Українського Товариського Клюбу у Сан Сити, Арізона, одержано суму 890 дол.

Поміщуємо всіх жертводавців. Спеціяльну подяку складаємо Б. Фостякові за його старання, а всім жер-тводавцям за їх щедру пожертву.

Листа ч. 3.

Укр. Тов . Клюб С.С. Ар.	50	дол.
Фостяк Б. і В.	50	
Лозинський М. і Е.	50	
Олійник Я.	50	
Яворівський Я. і Д.	50	
Пилипяк Р. і К.	50	
Сливка Г. і О.	50	
Дмитраш В. і Т.	50	
Райдмонд Е.	50	
Івасів А.	28	
Грешко В.	25	
Швець Ю., „Florencia Pizza“	25	
Михайлів С. і М.	25	
Лебой А.	25	
Комарницький О. і І.		
Луцишин М.	20	
Наливайко П. і А.	20	
Вальо М.	20	
Нікіфорак Ф. і А.	20	
Шмігельський А. і А.	20	
Баран П. і А.	20	
Децик Т.	20	
Матчинська С.	20	
Левицька І.	15	
Зеленка А. і М.	10	
Віттке М.	10	
Лилик П.	10	
Намака М.	10	
Василина Е. і П.	10	
Волос А. і М.	10	
Хичій Я.	10	
Островська А.	10	
Шаланич І. і Ю.	10	
Гоменюк М.	10	
Кусипак Й. і Н.	10	
Микитин В.	5	
Беш І.	5	
Шийка С. і Е.	5	
Томків Т. і З.	5	
Янг Л.	5	
Дуда С.	2	
Total:	**890**	

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ

проф.

ЯКОВА ПАНТЕЛЕЙМОНОВИЧА ГУРСЬКОГО

В пам'ять нашого незабутнього чоловіка, батька і дідуся проф. Якова Гурського у першу річницю його смерти складаємо:

100 дол. на Українську Вільну Академію Наук;
100 дол. на Наукове Товариство ім. Шевченка;
100 дол. на Енциклопедію Українознавства.

ПАНАХИДА буде відправлена 3-го березня 1996 р. о год. 11:30 ранку в церкві св. Луки в Сиракюзах, Н.Й.

ВАЛЕНТИНА ГУРСЬКА з родиною

Ділимося сумною вісткою, що 1-го березня 1996 р. відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ і СЕСТРА

бл. п.

РОМАНА СУШКО-ОВАД

уроджена у Львові

Залишила у смутку:

чоловіка —ЯРОСЛАВА
сестру — СВІТЛЯНУ
дочки — ЛІЛЯНУ
— ХРИСТИНУ
— ЯРОСЛАВУ
внуків — NATALIE- CLAIRE
— CAROLYN
— JENNIFER

ПОХОРОН і відправи відбулися 4-го березня 1996 р. з української церкви св. Івана Хрестителя в Гантері Н.Й. на цвинтар Elka Park, Гантер Н.Й.

ПОХОВАННЯ відкладено на весну.

Ділимося болючою вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що по довгій і тяжкій недузі відійшов від нас у вічність 2-го березня 1996 р. на 70-му році життя наш найдорожчий і незабутній МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

д-р

ВОЛОДИМИР КЛАЧКО

нар. в Україні в селі Рибники, бережанського району,

Ціле життя своє присвятив своїм дітям і науці. Видав книжку і праці про економічний стан в СССР. Вчив в Ferkley Dickinson University економіку і фінанси аж до емеритури.

Залишені у глибокому смутку:

дружина — ЛЮБА КЛАЧКО
доньки — МАРТА КЛАЧКО
— д-р ДАРІЯ ДАРІЯНО з чоловіком ДЖЕРАЛДОМ
швагер — БОГДАН ФЕРАСЮК з дружиною РОМАНОЮ та їхніми дітьми УЛЯНОЮ і МАРКОМ

в Україні:
мама
сестра
братова та
ближча і дальша родина.

ПАНАХИДА 4-го березня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин при 1600 Stuyvesant Ave., Union, N. J.

ПОХОРОН 5-го березня в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку о год. 9:30 ранку, а опісля на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Замість квітів на могилу родина просить складати пожертви на фонд Дітям Чорнобиля або сиротинець в Україні через СУА Відділ в Нюарку.

Вічна йому пам'ять!

Ділюся сумною вісткою, що 10-го січня 1996 р. по довгій, важкій недузі упокоївся в Бозі на 76-му році трудолюбивого життя мій невіджалуваний чоловік

бл. п.

ЯКІВ РУДЯК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися:

ПАНАХИДА — 12-го січня 1996 р. в похоронному заведенні „Farley Funeral Home“ в Норт Порт, Фла 13-го січня в українській католицькій церкві Входа в Храм Пресвятої Богородиці, а тіло спочило 15-го січня на цвинтарі Venice Memorial Garden, Florida.

Залишені в смутку:

дружина — КРИСТИНА
ближча і дальша родина в ЗСА й Україні.

П О Д Я К А

Я невимовно вдячна о. митратові Іванові Тилавському за переведення похоронних відправ, о. Володимирові Волощукові за участь в Панахиді.

Farley Funeral Home за взірцеве переведення похорону.

Дякую голові ООЧСУ Михайлові Лисакові за ведення жалібною програмою (церемонією) після Панахиди, інж. Володимирові Непіп за прочитання короткого життєпису покійного Якова і за прощальні слова від 57 Відділу ООЧСУ, Богданові Дейчаківському за прощальні спомини від жителів Льорейн, Огайо.

Григорієві Королишину від Українських Політичних В'язнів,

Іванові Бутрієві від Відділу УККА, Олені Качалі від колишньої стейтової Кредитової Спілки, Володимирові Борискевичу від Релігійно-Культурного Осередку ім. св. Андрія і Українського Народного Союзу.

Дякую хористам і усім присутнім, які відпровадили покійного на вічну дорогу.

Дякую за пожертви на Служби Божі і квіти.

Щира подяка д-рові William Eaton і його персоналові за довголітню лікарську опіку.

Дякую усім приятелям, які постійно відвідували покійного і людям доброї волі, що помогли мені в часі моєї скорботи.

Дякую усім за вислови співчуття, особисто чи письменно.

Дякую усім що взяли участь в Службі Божій в 40-ий день відходу покійного.

дружина КРИСТИНА РУДЯК

В першу...

(Закінчення зі стор. 2)

тодішного наукового секретаря проф. Леоніда Рудницького, мґра Володимира Рака, упорядницю цієї праці ред. Ольгу Кузьмович та вкінці згадує двох членів, що рекомендували цю працю до друку, а саме покійного вже д-ра Григора Лужницького й автора цих рядків.

Нехай і ця згадка в першу річницю його відходу до вічности буде від мене виявом вдячности за ту приязнь, яку покійний все виявляв до моєї скромної особи і це засвідчував в листах до мене, частих телефонічних розмовах та вкінці в дедикації останньої книжки з власноручним підписом.

Зі смертю ред. І. Кедрина, можна сказати, закінчилась доба великої журналістики, якої чільним представником був покійний редактор І. Кедрин.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Чикаґо, Ілл.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 23-го березня 1996 р., о год. 12-ій вполудне в залі Українського Культурного Осередку

2247 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

17, 22, 100, 103, 106, 107, 114, 125, 131, 136, 139, 157, 176, 220, 221, 243, 259, 301, 379, 395, 399, 423, 452, 472

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Марта Лиско, секретар УНС
інж. **Анатолій Дорошенко**, контролер УНС
Стефко Куропась, радний УНС

Почесні члени Уряду УНС:

Степан Куропась
д-р **Мирон Куропась**

за УПРАВУ ОКРУГИ:

Стефко Куропась, голова — Петро Питель, заст. голови
Юліян Юринець, секретар — Стефан Вербовий, касир
Михайло Ольшанський, почесний голова Округи

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ВУНСАКЕТ, Р. Ай.

— повідомляє, що —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу 23-го березня 1996 р. о год. 1-ій по пол.

в залі ST. MICHAEL'S Ukrainian Orthodox Church Parish Hall
74 Harris Avenue, WOONSOCKET, R.I.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

73, 93, 122, 177, 206, 241.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо:

У нарадах візьме участь:

Олександер Ю. Благітка, касир УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Леон Гардінк, голова
Юрій Калита, секретар української мови
Теодор Клован, секретар англійської мови
Дженет Бардел, касир
Олександер Худолій, Почесний Голова Округи

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ОЛБАНІ, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу 23-го березня 1996 р., о год. 2:30 по пол. в домі Українського Клюбу

402 25th Street, WATERVLIET, N.Y.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

13, 57, 88, 150, 266

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

д-р Нестор Олесницький, заступник предсідника УНС
СТЕФАНІЯ ГАВРИЛЮК, радна УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Павло Шевчук, голова
Володимир Літинський, секр. — Володимир Варшона, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу РОЧЕСТЕР, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю 24-го березня 1996 р. о год.1-ій по пол. заля Українського Народного Дому

832 Joseph Ave., ROCHESTER, N.Y.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати та по два делегати наступних Відділів:

43, 66, 217, 285, 316, 343, 367, 437

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:

Уляна Дячук, предсідник УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Петро Дзюба, голова
Дмитро Пристай, секретар — Марія Сверида, касир

Різдвяна „ялинка“ Школи Українознавства у Чикаґо

На святі виступають дітя з 1-ої кляси

Як щороку, учні школи українознавства 'Рідна Школа' у Чикаґо приготовляються до святочної програми 'Ялинка'. Тоді наші діти, від дошкілля аж до шостої кляси, мають нагоду виступити на сцені із заздалегідь підготовленими точками. Під дбайливим наглядом учителів, вони старанно вивчають вірші, пісні і різноманітні сценки, з якими виступають перед своїми ровесниками, гістьми та батьками.

Минулого року 'Ялинка' відбулася 16-го грудня о годині 12-ій по полудні. На тлі чудових зимових декорацій директорка школи мґр Надія Хойнацька вступним словом привітала духовенство, батьків та гостей. Вона побажала їм всього найкращого із нагоди Різдва Христового та передала ведення програми учительці дошкілля Христині Таран.

Першими виступили наші чарівні найменші діти з дошкілля, перебрані як зайчики та сніжинки. Хлопчики виступили з віршем О. Олеся 'Ялинка". Опісля дівчатка, під наглядом двох помічниць, Лариси Куликівської та Асі Вискош, танцювали танок до пісні 'Сипле сніг'.

Перша кляса, група 'зайчики', виступили з декламацією 'Зайчики у зимі'. Друга група 'Метелики', задеклямувала вірш 'Грицева Ялинка'. Опісля спільно відспівали пісню 'Коники' та колядку 'Во Вифлеємі'. Їхні учителі, подружжя Наталка і Володимир Сидор вклали багато тепла і серця, щоб діти гарно виступали.

Друга кляса під проводом учительки Адріяни Суботи виконала вірш 'Коляда Темної Ночі' та відспівала 'Нова Радість Стала' і 'Саночки — Санчата' А. Кос-Анатольського.

Обидві треті кляси, 'Одеса' і 'Полтава' під керівництвом учителів Віри Лесик та Михайла Климчака та помічниці Лілі Калін виступили з літературною композицією 'Різдвяникй монтаж' та піснею 'Різдво — Чудове Свято'. Учні від дошкілля до третьої кляси, учить спі-ву Олена Гірна.

Дві учениці вміло виконали сольові точки. Мая Ріпецька на скрипці заграла коляду 'На небі зірка', а на фортепіяні Христя Дикун виконала 'Щедрик' М. Леонтовича.

По кожному виступі присутні нагороджували дітей рясними оплесками. Учні четвертої кляси 'Львів' під наглядом учительки Марійки Трусевич виступили з віршем Романа Завадовича 'Різдвяні подарунки'. Під опікою учительки Дарії Діденко 4-та кляса 'Київ' продеклямувала вірш А. Лотоцького 'Гість з неба'. Обидві четверті кляси тоді відспівали пісню 'Падає білий сніжок' М. Стратієнка.

П'ята кляса 'Чернігів', жваво заспівала пісні 'Ялиночка, ялинка' Галини Сендунь, 'Колядка' К. Перелісної, і 'Як То буде'. Учителька п'ятої кляси — Ліля Ткачова.

Шоста кляса, 'Ужгород', під проводом учителя Володимира Діденка продеклямувала вірш О. Кишакевича'По всьому світі' і заспівала 'Бог ся раждає' і 'Спи, Ісусе, спи'. Велику несподіванку зробила нам шоста кляса, 'Хуст', під керівництвом учительки Марійки Климчак, своєю сценкою 'Вертеп з Прикарпаття', в якому виступила ціла кляса, убрана в різних строях.

На закінчення шкільного свята увійшов на залю св. о. Миколай в супроводі янголів. Піснею 'О Хто, хто Миколая любить' привітали діти небесного гостя, який промовив до дітей гарною українською мовою та пригадав їм, щоб і далі говорили по-українськи. Св. о. Миколай тоді роздав 'чемним дітям' солодощі. Всі веселі і щасливі розійшлися додому на тритижневі вакації.

Христина Таран

Чикаґо–Київ — міста-побратими

Майже п'ять тому у Чикаґо був заснований комітет, перед яким ставилося завдання встановлення братерських відносин із столицею щойно створеної незалежної української держави. Очолив його відомий громадський діяч, банкір і адвокат Юліян Куляс.

Важко в короткій інформації розповісти про ту велику роботу, яку виконали члени комітету за минулий час. Варто лише зазначити, що вона була спрямована на зміцнення дружніх зв'язків між двома містами у всіх напрямках: економічних, культурних, спортивних, освітянських. Обмін делеґаціями сприяв кращому взаєморозумінню, налагодженню особистих контактів.

В середині минулого року змінилося керівництво цим комітетом, його очолила не менше відома громадська діячка діяспори Марта Фаріон. Продовжуючи напрямок роботи попереднього складу комітету, вона внесла свіжий струмінь у його діяльність. Цьому сприяло, зокрема, встановлення особистих контактів з керівниками Київської мерії, приїзд до Чикаґо завідуючої протоколу цього адміністративного органу Вікторії Мелентєвої, її знайомство з керівниками українських громадських організацій, установ культури і освіти.

20-го лютого комітет споріднених міст влаштував пресову конференцію, яка відбулася в Чикаґському культурному центрі, славетному своєю небуденною архітектурою і прекрасно оформленими залями. В цій зустрічі взяли участь журналісти, які преставляли численний загін газет, що виходять у місті, а також місцеве радіо і телебачення. Окрім того на пресовій конференції були присутні працівники відділу культури, які сприяють налогодженню праці міст-побратимів, яких в Чикаґо біля двадцяти. Генеральний консулят України в Чикаґо представляв Ю. Лазарев.

Марта Фаріон проінформувала присутніх про заходи, які будуть здійснені найближчим часом. Зокрема, в квітні передбачено спільно із українськими громадськими організаціями міста та діячами церкви відзначити десяту річницю чорнобильської трагедії.

На 12-го липня плянується ще одна імпреза, яка буде присвячена п'ятирічччю заснування комітету споріднених міст Чикаґо—Київ. В цих урочистостях візьмуть участь діячі культури і науки, бизнесмени і банкіри, яких очолить посадник Києва Леонід Косаківський. Перебування почесних гостей сприятиме встановленню більш тісних ділових зв'язків між двома містами.

За домовленням комітету, Київська камерна оркестра візьме участь у музичному фестивалі, який щорічно проводиться у Ґренд парку в Чикаґо. Її вис-тупи відбудуться 9-го та 11-го липня. До речі, слід відзначити, що в цьому фестивалі беруть участь всесвітньо визнані мистці.

При сприянні комітету на летовищі О'Гер проходитимуть вишкіл керівники летовищ столиці України, а також працівники департаменту фінансів і податків.

І, звичайно, керівник комітету не могла обминути такого важливого питання, як підготова до святкування п'ятої річниці проголошення незалежности України. Цю знаменну дату чикаґська громада відзначить святковими вечорами, фестивалями пісні і танку, іншими імпрезами та урочистостями.

М. Фаріон не тільки відповіла на численні запитання журналістів, але і сердечно подякувала їм за корисні пропозиції, спрямовані на поліпшення діяльности комітету споріднених міст.

На закінчення зустрічі володарка ресторану „Старий Львів“ Ірина Наконечна почастувала учасників пресової конференції смачними варениками та іншими українськими стравами.

Анатолій Гороховський

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ